

# องค์การบริหารส่วนตำบลสมอแข

## องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่น ด้านการป้องกันการทุจริต

“ เวลาใครชวนทำอะไรที่มันไม่ดี โดยเฉพาะเรื่องที่มีแนวโน้มจะเกิดการทุจริต ก็จะนึกอยู่เสมอว่า ‘องค์กรของเราได้รับรางวัลดีเด่นด้านการป้องกันการทุจริตนะ’ ถึงใครไม่รู้แต่ใจเรานี้แหละรู้ กับลูกน้องเองก็เหมือนกัน จะย้ากับพวกเขาเสมอ ‘จะทำอะไรก็ตาม ต้องทำให้ถูกต้อง’ เพราะถ้าเราทำอย่างถูกต้องโปร่งใสแล้ว ก็จะเกิดความสบายใจ และไม่มีใครมาว่าเราได้... ”



ความถูกต้องและโปร่งใส คือสิ่งที่นางทองม้วน พันธุ์รี นายกองค์การบริหารส่วนตำบลสมอแข ยึดมั่นมาตลอดในการทำงานรับใช้ประชาชนชาวสมอแข อ.เมือง จ.พิษณุโลก จนได้รับรางวัลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่น ด้านการป้องกันการทุจริต ประจำปี พ.ศ. 2553 และ 2554 จากสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) อีกทั้งยังได้รับการยกย่องเชิดชูให้เป็นองค์กรต้นแบบด้านคุณธรรมความซื่อตรงโปร่งใสจากศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ทั้งในเวทีระดับภูมิภาคและระดับประเทศ

รางวัลและความภาคภูมิใจต่างๆ เหล่านี้ไม่สามารถสร้างได้เพียงเพราะเป็นนโยบายหรือคำสั่งจากผู้บริหารองค์กรเท่านั้น หากแต่ต้องเกิดจากจิตสำนึกและการลงมือทำอย่างเอาจริงเอาจัง โดยเฉพาะการทำให้เห็นเป็นแบบอย่างของนายกฯทองม้วน ตลอดระยะเวลา 8 ปี ของการทำงาน

### ถูกต้องและโปร่งใส...จากนโยบายสู่การปฏิบัติ

จากประสบการณ์การทำงานเป็นข้าราชการการเมืองมาหลายสมัยของนายกฯ ทองม้วน ทำให้มองเห็น “ด้านมืด”



ของวงการการเมืองซึ่งแฝงเร้นไปด้วยผลประโยชน์และการทุจริตจนส่งผลเสียไปถึงประชาชน นายกาทองม้วนจึงเกิดความตั้งใจอย่างแน่วแน่ที่อยากจะเปลี่ยนแปลงการทำงานขององค์กรเสียใหม่ เพื่อเป็นที่พึ่งแก่ประชาชนได้อย่างแท้จริง ดังนั้นเมื่อเข้ารับตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสมอแข ในปี 2552 นายกาทองม้วนจึงได้มอบนโยบายสำคัญในการทำงานแก่ผู้ปฏิบัติคือทำงานทุกอย่างด้วยความถูกต้องและโปร่งใส

“เรื่องทุกอย่าง ถ้านายการู้ ปลัดก็ต้องรู้ เราจะไม่มีลับลมคมในกันระหว่างฝ่ายบริหารกับฝ่ายข้าราชการ เวลามีปัญหาอะไรจะต้องเอามาคูยกกันทั้งหมดเพื่อแก้ปัญหาไปด้วยกัน ที่สำคัญคือการเปิดกว้าง ให้อิสระกับคนทำงานอย่างเต็มที่ โดยเฉพาะผอ.กอง หัวหน้าฝ่ายต่างๆ เราจะต้องให้เกียรติซึ่งกันและกัน อย่างฝ่ายพัสดุ ฝ่ายจัดซื้อจัดจ้าง ก็บอกเสมอว่าทำให้ถูกต้อง ตรงไปตรงมา จะได้เกิดความสบายใจและงานต่างๆ ก็ไม่ติดขัด

การรับคนเข้าทำงานก็ต้องทำอย่างถูกต้องตามระบบระเบียบเป็นขั้นตอนพิจารณาตามความสามารถ ไม่มีการเรียกรับเงิน ไม่ใช่ว่าเด็กคนนี้เป็นญาตินายกฯ แล้วจะต้องได้งานหรือเข้ามาโดยที่ไม่ต้องทำอะไร เพราะที่นี้ไม่มีเด็กนายกฯ ถึงแม้จะเป็นลูกเป็นหลาน

ก็ต้องปฏิบัติเหมือนคนอื่นๆ แล้วเวลาประเมินผลงานก็เอาเนื้องานมาจับจริงๆ ใครมีความผิดก็ว่าไปตามผิด ถ้าเป็นความผิดร้ายแรงก็เอาออกเลย ไม่ต้องเกรงใจใคร เพราะนายกฯ ไม่ได้เอาเงินใครมาล้าบาท...”

### กล้าทักและเปิดเผย

ทุกๆ เดือนจะมีวงการประชุมที่ อบต. สมอแข เป็นเจ้าภาพจัดขึ้น เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ ในชุมชน และเสริมสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน โดยจะเชิญผู้นำท้องถิ่น ท้องที่ และหน่วยงานต่างๆ เข้าประชุมร่วมกัน เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เกษตรตำบล อาสาพัฒนาชุมชน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน โรงเรียน ฯลฯ เพื่อมารับทราบข่าวสารความคืบหน้าในการทำงานด้านต่างๆ ของ อบต. รวมถึงรับฟังปัญหาและเสนอแนะทางแก้ไข ซึ่งหากผู้ร่วมประชุมมีคำถามหรือมีข้อสงสัยเกี่ยวกับโครงการใด เจ้าหน้าที่ที่กองงานที่เกี่ยวข้องก็สามารถชี้แจงได้ทันที

นายกาทองม้วนเล่าว่า “ในการทำงานเราต้องกล้าที่จะเปิดเผยทุกอย่าง ทุกเรื่องต้องสามารถชี้แจงได้ พุดต่างๆ คือเรามานั่งให้เขาถาม ทำไมโครงการนี้ถึงล่าช้า ใช้งบประมาณไปเท่าไร? ดำเนินการถึงขั้นตอนไหนแล้ว



เจ้าหน้าที่กองช่าง กองคลัง ก็ต้องมาชี้แจงว่า ติดขัดตรงขั้นตอนไหน มีปัญหาอะไร ทำไมถึงยังทำไม่ได้ เรื่องไหนเราทำดี บางทีเขาก็ขมขื่น แต่บางเรื่องเขาก็ถือว่า ซึ่งเราก็ยินดีที่จะรับฟังความคิดเห็นของเขาด้วยความเต็มใจ

พอทำแบบนี้ก็กลับกลายเป็นว่า ลดเรื่องปัญหาการร้องเรียนไปได้มากเลย โดยเฉพาะเรื่องการทุจริตในองค์กร ไม่มีการร้องเรียนเรื่องนี้ไปที่ศูนย์ดำรงธรรมเลย เพราะทุกคนเข้าใจในสิ่งที่เราทำ แล้วยังเกิดความเห็นอกเห็นใจกันมากขึ้น ทั้งหน่วยงานภายในองค์กร และหน่วยงานอื่นๆ ที่ทำงานร่วมกัน”

### องค์กรต้นแบบด้านการป้องกันการทุจริต

นอกจากการแต่งตั้งคณะกรรมการ 5 คน เพื่อเป็นทีมตรวจสอบการทำงานของนายคา โดยเฉพาะแล้ว อบต.สมอแข ยังมีมาตรการ 11 ข้อ ในการป้องกันการทุจริตในองค์กร ซึ่งถือเป็นกฎเหล็กที่ทุกคนต้องทำตาม เช่น ผู้บริหาร สมาชิกสภา และพนักงาน ต้องไม่ใช้ยานพาหนะของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว/ ต้องไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในการรับผลประโยชน์จากการจัดซื้อจัดจ้างของ อบต. ทั้งทางตรงและทางอ้อมผู้บริหาร ส่วนสมาชิกสภา และพนักงานส่วนตำบลตั้งแต่ระดับ 6 ขึ้นไป ต้องเปิดเผยบัญชีทรัพย์สินต่อ

สาธารณชน โดยการปิดประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน เป็นต้น

นายคา ทองม้วน เล่าถึงปัจจัยความสำเร็จของการเป็นองค์กรสีขาวว่า “แรกๆ ก็ยากนะที่จะทำให้ทุกคนในองค์กรเห็นด้วยกับความคิดของเรา แต่พอเราทำให้เห็นเป็นแบบอย่าง ทำให้เขาเห็นว่า นายคา ก็ทำ ผู้บริหารทุกคนก็ทำ แล้วทำอย่างเคร่งครัด และเสมอต้นเสมอปลายด้วย เขาก็จะทำตาม แต่ถ้าเราเอียง หรือปากว่าตาขยิบ มันก็จะรวนกันไปหมด ดังนั้นการเป็นต้นแบบของผู้บริหารเป็นสิ่งที่สำคัญมาก

ทุกเช้าวันจันทร์ ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ และพนักงานทุกคน จะมาเข้าแถวเคารพธงชาติพร้อมกัน เพื่อสร้างจิตสำนึกรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ จากนั้นก็จะมีการพูดคุย มอบนโยบายต่างๆ จากผู้บริหาร ทั้งนายคา และ ปลัด เราก็จะใช้เวทีนี้ในการเน้นย้ำพวกเขาอยู่เสมอว่า ‘องค์กรของเราเป็นต้นแบบด้านการป้องกันการทุจริตนะ ทุกเรื่องต้องทำอย่างถูกต้อง’ เมื่อเราย้ำบ่อยๆ เข้า เขาก็จะเข้าใจ และให้ความสำคัญ จนกลายเป็นความร่วมมือร่วมใจในที่สุด”

ผลจากการใช้มาตรการป้องกันการทุจริตในองค์กรอย่างเคร่งครัด นอกจากจะได้รับการยอมรับจากประชาชนในด้านความ



โปร่งใสขององค์กรแล้ว ยังทำให้ อบต.สมอแข ได้รับการประกาศเกียรติคุณการเป็นองค์กรต้นแบบด้านการป้องกันการทุจริต ประจำปี พ.ศ. 2557 จาก ป.ป.ช. ทำให้ปัจจุบันนี้ อบต.สมอแข ได้กลายเป็นแหล่งเรียนรู้ หน่วยงานด้านการป้องกันการทุจริตให้กับ องค์การบริหารส่วนตำบลต่างๆ ที่สนใจ และร่วมกับสำนักงาน ป.ป.ช.จังหวัด ในการ ขับเคลื่อนและส่งเสริมให้องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดพิษณุโลก ตระหนัก และร่วมสร้างองค์กรเครือข่าย ที่มีแนวทาง หรือมีการป้องกันการทุจริต

### โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม

ไม่เฉพาะคุณธรรมด้านความซื่อตรง โปร่งใสเท่านั้น อบต.สมอแข ยังส่งเสริม ให้บุคลากรและชาวตำบลสมอแขได้รับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในทุกๆ ด้าน ดังนั้นจึงมีโครงการและกิจกรรมต่างๆ เกิดขึ้น มากมาย เช่น

- การจัดตั้งและขับเคลื่อนธนาคาร ความดี เพื่อให้สมาชิกเกิดความตระหนัก และมีจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติตนตามหลัก คุณธรรมจริยธรรม
- การจัด “มุมคุณธรรม” สำหรับเด็ก และเยาวชน และประชาชนทั่วไป เพื่อเป็น

แหล่งเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรมของตำบล ทำให้เกิดความตระหนักถึงการทำความดี มีจิตสำนึกที่ดี ไม่ประพฤติกหรือกระทำการ ทุจริต โดยได้รับการสนับสนุนหนังสือเอกสาร สิ่งพิมพ์ CD ด้านคุณธรรมจริยธรรมสำหรับ เรียนรู้จากศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)

- การอบรมเด็กนักเรียนให้ถือปฏิบัติ ตามหลักคำสอนของพุทธศาสนา ระเบียบ วินัย ศีลธรรม คุณธรรมจริยธรรมและความ สามัคคี ตามโครงการค่ายพุทธบุตร
- โครงการฝึกอบรมเพิ่มวิสัยทัศน์และ พัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น เพื่อให้ ผู้บริหาร สมาชิกสภา ผู้นำชุมชน พนักงาน ส่วนตำบลและพนักงานจ้าง ทำงานอย่างมี ความสุขตามหลักพุทธศาสนา เป็นต้น

นายกฯ ทองม้วนได้กล่าวทิ้งท้ายถึง การทำงานบนเส้นทางนี้ว่า “คนทั่วไปมักจะ มองภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 7,000 กว่าแห่งทั่วประเทศ ว่าเป็นองค์กรที่ เต็มไปด้วยการคอร์รัปชัน มีการทุจริต และ แฝงเร้นไปด้วยผลประโยชน์ ซึ่งปฏิเสธไม่ได้ ว่ามีอยู่จริง แต่ก็ไม่ใช่ทุกแห่งที่เป็นอย่างนั้น ถึงแม้ว่าเราจะเป็นส่วนน้อย แต่เราก็อยาก จะเป็นปลาที่ว่ายทวนน้ำ ทำให้เห็นว่ามันเป็น ไปได้ และเราเองเชื่อว่าทุกที่ทำได้ ถ้ามีความ ตั้งใจจริงๆ...”